

Kraków 30.04.2026r.

Raport z ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich – dokumentu obowiązującego w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 105 w Krakowie.

Podstawa prawna ewaluacji :

- artykuł 22C ust.6 ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Cel ewaluacji:

- weryfikacja czy standardy są skuteczne, znane pracownikom, uczniom i rodzicom oraz realizowane w praktyce

Narzędzia ewaluacji :

- ankiety dla pracowników szkoły, uczniów i rodziców
- rozmowy z personelem i rodzicami
- obserwacje
- analiza przepisów prawa – nowelizacje, wytyczne MS
- analiza wewnątrzszkolnych przepisów
- analiza wytworzonej i otrzymanej dokumentacji, wykaz interwencji

Kryteria ewaluacji:

1. Stopień znajomości standardów przez społeczność szkolną.
2. Skuteczność procedur –co działa dobrze, gdzie konieczna jest poprawa.
3. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.
4. Zgłaszanie interwencji i współpraca międzyinstytucjonalna.

Wskaźniki ewaluacji:

1. Wszyscy pracownicy szkoły, uczniowie i rodzice zostali zapoznani ze Standardami Ochrony Małoletnich.
2. Wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletnich oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy – w szkole lub w rodzinie.
3. Pracownicy szkoły i uczniowie wiedzą do kogo należy skierować informację o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.
4. Wszyscy małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami – w realnym świecie oraz w Internecie.
5. Wszyscy małoletni mają dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych.
6. Rodzice wiedzą, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

Sprawdzenia czy osiągnięto zamierzone cele dokonał zespół ds. ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich powołany przez Dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 105 w dniu 24 marca 2026r.

Zespół dokonał analizy wyników ankiet dla nauczycieli i pracowników niepedagogicznych szkoły, wyników ankiety dla uczniów oraz pytań zadanych rodzicom poprzez dziennik elektroniczny Librus. Przeanalizowana została również dokumentacja szkolna i wyniki obserwacji dokonywanych przez nauczycieli i specjalistów szkolnych.

Stopień osiągniętego celu.

1. Wszyscy pracownicy szkoły, uczniowie i ich rodzice zostali zapoznani ze Standardami Ochrony Małoletnich przez dyrektora szkoły, koordynatora, wychowawców. Potwierdzeniem są podpisane oświadczenia. Nowi pracownicy szkoły zostali przeszkoleni przez koordynatora w dniu 25 września 2025r.
2. W dniu 23 maja 2024 r. oraz 6 czerwca 2024r. odbyły się szkolenia pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w ramach przygotowania pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem. Szkolenie zostało przeprowadzone przez osobę upoważnioną przez dyrektora, legitymującą się 30- letnim doświadczeniem w pracy z małoletnimi oraz posiadającą wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników szkoły. Szkolenie obejmowało następujące zagadnienia:
 - rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich
 - procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich
 - odpowiedzialność prawną pracowników szkoły, zobowiązanych do podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia małoletnichPonadto koordynator uczestniczył w szkoleniach: „ Standardy Ochrony Małoletnich – nowe obowiązki dyrektorów”, „Standardy ochrony małoletnich w szkole – narzędzie współpracy czy zarzewie konfliktu?”, „Prawo rodzinne i opiekuńcze”, „Przemoc wobec dzieci i młodzieży – co i jak może zrobić nauczyciel.”
3. Podjęto liczne działania wspierające rozwój kompetencji społecznych i emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki przemocy i krzywdzenia. Skupiono się na budowaniu świadomości zagrożeń oraz promowaniu bezpiecznych relacji. Szkoła wzięła udział w programie profilaktycznym „Młode głowy”, mającym na celu rozwijanie poczucia sprawczości, wzmocnienie poczucia własnej wartości, normalizowanie sięgania po pomoc. W każdej klasie wychowawcy przeprowadzili co najmniej kilka lekcji na te tematy. Uczniowie brali udział w warsztatach „Cyfrowy świat”, wzmocniających kompetencje w zakresie bezpieczeństwa w sieci oraz przeciwdziałania uzależnieniom cyfrowym. Odbyło się również spotkanie z rodzicami. W klasach przeprowadzone zostały również warsztaty „Balans – stop hejtowi”, które miały na celu wspieranie uczniów w rozpoznawaniu i przeciwdziałaniu przemocy słownej oraz budowaniu zdrowych relacji rówieśniczych. Zorganizowano także zajęcia oparte na skróconej wersji standardów ochrony małoletnich, które uczyły dzieci i młodzież reagowania w sytuacjach potencjalnego zagrożenia ze strony innych osób.
4. Wszyscy uczniowie uczestniczyli w spotkaniach z wychowawcami, podczas których uczyli się gdzie i w jaki sposób szukać pomocy w sytuacjach trudnych lub zagrażających

bezpieczeństwu. W ramach „Tygodnia Standardów Ochrony Dzieci” uczniowie otrzymali ulotkę „Poradnik ucznia SP 105” z informacją co to jest przemoc i jak reagować.

5. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest umieszczony na stronie szkoły oraz w wersji papierowej znajduje się w bibliotece szkolnej. Przy wejściu do szkoły, na tablicy obok gabinetu pedagoga i tablicy SU znajdują się podstawowe informacje na temat dokumentu oraz na temat instytucji pomocowych z numerami telefonów i wskazówkami, gdzie można szukać wsparcia w trudnej sytuacji. Na III piętrze, gdzie uczą się klasy I-III znajduje się gazетка ścienna ze standardami w formie dostosowanej do wieku odbiorców. W klasach znajdują się gazetki ścienne stworzone przez uczniów, informujące o zasadach obowiązujących w szkole oraz instytucjach i telefonach pomocowych. Pracownicy szkoły otrzymali ulotkę „Standardy Ochrony Małoletnich – przewodnik dla personelu szkoły”.
6. Rodzice nabywają wiedzę, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa. Pedagogizacja rodziców odbywała się na zebraniach z rodzicami, podczas indywidualnych konsultacji z psychologiem i pedagogiem szkolnym, podczas spotkań ze specjalistami z zewnątrz (bezpieczeństwo w sieci i uzależnienia). Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” był konsultowany z Radą Rodziców i zaakceptowany przez przedstawicieli rodziców. Rodzice otrzymali ulotkę informacyjną „Standardy Ochrony Małoletnich- mama, tato, czuję się tutaj bezpiecznie!”

Wyniki analizy ankiety nauczycieli i pracowników szkoły:

1. Pełna znajomość dokumentu wśród pracowników: wszyscy ankietowani znają treść „Standardów Ochrony Małoletnich”. Świadczy to o skutecznym zapoznaniu kadry z dokumentem.
2. 100 % ankietowanych stwierdziło, że stosuje w swojej pracy wytyczne zawarte w „Standardach Ochrony Małoletnich”.
3. W ocenie 100% ankietowanych w naszej szkole są przestrzegane „Standardy Ochrony Małoletnich”
4. 90 % ankietowanych nie zaobserwowało naruszeń na terenie szkoły. Wskazane przypadki dotyczyły sytuacji pozaszkolnych, gdzie szkoła podjęła interwencję (założenie Niebieskiej Karty, informacja do MOPS-U, informacja do Sądu Rodzinnego).
5. Sugestie i uwagi- większość ankietowanych nie zgłosiła żadnych uwag.

Propozycje:

- monitorowanie i wnikliwa obserwacja uczniów w zakresie stanów emocjonalnych, wyglądu, zachowania, wyposażenia w drugie śniadanie, przybory, materiały
- prowadzenie zajęć warsztatowych z tematyki rozpoznawania przemocy i reagowania na sytuacje trudne

Wyniki analizy ankiety dla uczniów:

- 57 % ankietowanych uczniów zna zasady zawarte w „Standardach Ochrony Małoletnich, 39 % słyszało o tym dokumencie ale nie zna szczegółów, 4 % nie wie co to jest.
- 81 % ankietowanych uczniów wskazuje, że w szkole zawsze lub zazwyczaj czuje się bezpiecznie.
- 94 % ankietowanych uczniów wie, do kogo w szkole może się zwrócić, jeśli dzieje się komuś krzywda.

- Tylko 24% ankietowanych wie, gdzie może znaleźć tekst dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich”
- 65% było świadkami agresji słownej na terenie szkoły, 43% agresji fizycznej, 11% agresji w internecie
- 59% otrzymało skuteczną pomoc od dorosłych w sytuacji bycia świadkiem lub ofiarą przemocy, 17% nie zgłosiło tej sytuacji nikomu.

Wnioski z ankiety dla uczniów:

1. Mocne strony (Co działa):

- **relacje i zaufanie:** fakt, że **94%** uczniów wie, do kogo iść po pomoc, to ogromny sukces. Budowanie świadomości, że nie jest się samym, to podstawa bezpieczeństwa.
- **poczucie bezpieczeństwa:** wynik **81%** czujących się bezpiecznie jest wysoki, co świadczy o dobrej atmosferze w placówce.

2. Obszary do poprawy (Nad czym popracować?):

- **dostępność dokumentacji:** choć większość słyszała o Standardach, tylko **24%** wie, gdzie fizycznie je znaleźć. Dokument ten w wersji dla uczniów powinien być bardziej widoczny, częściej powinno się o nim przypominać.

- **agresja rówieśnicza:** niepokojące są statystyki dotyczące świadków agresji (zwłaszcza słownej – **65%**). Sugeruje to, że uczniowie widzą problem, ale być może uznają go za element „szkolnej codzienności”.

- **bierność (cicha grupa):** **17%** uczniów nikomu nie zgłasza przemocy. To grupa, do której trzeba dotrzeć – mogą to być osoby, które boją się reakcji rówieśników lub nie wierzą w skuteczność interwencji.

3. Rekomendacje do działań:

- **kampania informacyjna:** organizowanie krótkich warsztatów lub godziny wychowawczej „Standardy w pigułce” – nie o paragrafach, ale o konkretnych prawach i obowiązkach ucznia.
- **ułatwienie dostępu:** wywieszenie plakatu z jasną informacją: „Tu przeczytasz Standardy Ochrony Małoletnich” (biblioteka, świetlica, strona www).
- **warsztaty z reagowania:** skupienie się na roli **świadka** (szczególnie agresji słownej), aby zmniejszyć odsetek osób, które nie zgłaszają incydentów.

Podsumowując, uczniowie mają wysoki poziom zaufania do kadry, ale stosunkowo niską znajomość procedur.

Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie (81%) i niemal wszyscy (94%) wiedzą, do kogo zwrócić się po pomoc. Jednak ich wiedza o samym dokumencie „Standardów” jest powierzchowna – większość o nim słyszała, ale tylko co czwarty uczeń wie, gdzie go fizycznie szukać.

Wniosek: Szkoła zbudowała skuteczne relacje międzyludzkie, ale poprawić należy przekaz informacji dotyczących formalnych praw i dokumentacji.

Agresja słowna jako główne wyzwanie wychowawcze

Aż 65% uczniów było świadkami agresji słownej, co jest wynikiem znacznie wyższym niż w przypadku agresji fizycznej (43%) czy internetowej (11%).

Wniosek: Przemoc słowna może być w szkole zjawiskiem powszechnym lub częściowo bagatelizowanym. Wymaga ona pilnej interwencji wychowawczej, by nie stała się „normą” rówieśniczą.

Luka w systemie reagowania (grupa „milcząca”)

Mimo że pomoc dorosłych jest oceniana jako skuteczna (59%), niepokojący jest fakt, że 17% uczniów (czyli prawie co szósty) w ogóle nie zgłasza sytuacji przemocowych.

Wniosek: Istnieje bariera (strach przed odwetem, brak wiary w sens zgłoszenia lub niska wrażliwość na krzywdę innych), która powstrzymuje część uczniów przed szukaniem wsparcia.

Skuteczność działań interwencyjnych

Większość uczniów, którzy zdecydowali się poprosić o pomoc, otrzymała ją w sposób skuteczny.

Wniosek: System wsparcia w szkole realnie działa i pomaga rozwiązywać problemy, co warto wykorzystać jako argument w kampanii zachęcającej pozostałe 17% uczniów do przełamania milczących.

Wyniki analizy ankiet dla rodziców:

75% ankietowanych rodziców deklaruje, że zna treść dokumentu, wie, gdzie jest dostępny, treść dokumentu jest dla nich zrozumiała i jasna.

W jednym przypadku pojawiła się sugestia, aby dzieci otrzymały uproszczoną wersję standardów w postaci fiszek lub ulotek, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań niedozwolonych i jak na nie reagować. Tak ulotka została stworzona i przekazana uczniom podczas Tygodnia Standardów Ochrony Dzieci w naszej szkole.

Wnioski:

- **Wysoka dostępność informacji:** Większość rodziców (3/4) potwierdza, że dokumentacja jest jasna i łatwo dostępna, co spełnia ustawowy obowiązek informacyjny w ramach Standardów Ochrony Małoletnich.
- **Podmiotowość ucznia:** Wprowadzenie uproszczonych fiszek/ulotek to kluczowy element tzw. "wersji dziecięcej" standardów, która jest wymagana prawnie (tzw. Standard 4).
- **Aktywny dialog:** Realizacja wniosku o ulotki udowadnia, że proces wdrażania standardów w naszej placówce nie jest tylko formalnością, ale żywym procesem budowania bezpieczeństwa.

Rekomendacje:

- **Przypomnienie w e-dzienniku:** Raz na kwartał wychowawcy wyślą krótką wiadomość z bezpośrednim linkiem do dokumentu.
- **Kod QR:** Umieść kod QR z linkiem do standardów na tablicy ogłoszeń przy wejściu do szkoły lub na drzwiach sekretariatu.
- **Wzmocnienie przekazu ulotek:** Podczas spotkań z rodzicami warto wspomnieć o przekazanych dzieciom ulotkach, aby rodzice mogli o nich porozmawiać z dziećmi w domu.

Analiza dokumentacji:

Szkoła prowadzi rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich, który znajduje się w dokumentacji sekretariatu. Do każdego zdarzenia sporządzana jest karta interwencji, zawierająca szczegóły podejmowanych działań i pomocy udzielonej dziecku oraz rodzinie. W rejestrze do tej pory odnotowane są 4 zdarzenia.

Pedagog i psycholodzy szkolni prowadzą notatki ze spotkań z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Wychowawcy i specjaliści szkolni monitorują sytuację dziecka po podjęciu interwencji.

Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji:

1. Standardy są znane i rozumiane przez społeczność szkolną. Zarówno pracownicy szkoły jak i większość rodziców deklaruje znajomość dokumentu i jego głównych założeń.
2. Pracownicy szkoły są dobrze przygotowani do rozpoznawania symptomów krzywdzenia i podejmowania odpowiednich działań.
3. Wdrożone procedury działają – pracownicy reagują w sytuacjach naruszeń. Zgłoszone przypadki były analizowane i spotykały się z konkretnymi działaniami interwencyjnymi.
4. Komunikacja z rodzicami jest skuteczna i może być jeszcze lepsza. Większość rodziców czuje się dobrze poinformowana, jednak 25% rodziców uważa, że potrzebuje więcej informacji.
5. Istnieje przestrzeń do doskonalenia. Pojawiły się pojedyncze sugestie, np. zwiększenie liczby pogadank z uczniami o przemocy i hejcie, przypominanie o obowiązujących standardach i konsekwencjach nieprzestrzegania zasad.

Rekomendacje.

1. Kontynuacja działań szkoleniowych – przypominanie i utrwalanie procedur wśród kadry.
2. Utrwalanie procedur zgłaszania naruszeń – regularne przypominanie pracownikom i uczniom o możliwości i zasadach zgłaszania wszelkich nieprawidłowości, aby zapewnić pełną skuteczność systemu ochrony dzieci.
3. Ważne jest, aby uwrażliwiać uczniów w zakresie ich praw i obowiązków oraz kształtować gotowość do zgłaszania sytuacji trudnych, zagrażających osobom dorosłym.
4. Rzetelne dokumentowanie i analizowanie każdej zgłoszonej sytuacji mogącej świadczyć o krzywdzeniu dziecka – zarówno w formie interwencji, jak i podejrzenia – z zachowaniem obowiązujących procedur.
5. Bieżące informowanie rodziców/ opiekunów prawnych o podejmowanych przez szkołę działaniach interwencyjnych dotyczących ich dzieci.

Podsumowanie końcowe.

Ewaluacja wykazała, że **system ochrony małoletnich w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 105 funkcjonuje poprawnie w wymiarze formalnym i instytucjonalnym** (dokumentacja, przeszkolenie personelu, świadomość rodziców). Największym wyzwaniem pozostaje **obszar praktyki rówieśniczej**, gdzie mimo znajomości zasad, dochodzi do naruszeń w relacjach między uczniami.